

Surfen op kunstmatig geordende golven

Achtergrond

► Een voor de kust aangelegde zandbank die de golven breekt is goedkoper dan steen.

► Scheveningen moet uitgroeien tot dé golfsurfspot van Noord-West Europa.

Van onze verslaggever
Poul Annema

DEN HAAG Een kunstmatig aangelegde zandbank, onder de kust van Scheveningen, moet de snelweg openen naar het Europese Mekka van de surfsport. Geen plek langs de Nederlandse stranden kent zulke ideale omstandigheden voor golfsurfen als het stukje Scheveningen tussen het noordelijke havenhoofd en de eerste golfbreker.

Van de perfecte golfslag en de lengte van de golven gaat een geweldige aantrekkingskracht uit. 'Toen de gemeente Den Haag voor de vraag kwam te staan waar we bij sport en toerisme op in moesten zetten, was de keuze snel gemaakt: het strand en de zee', zegt de wethouder onderwijs, jeugd en sport Sander Dekker.

Buiten het comfort van de wal profiteert Scheveningen van het recreatieve gerief van de zee, met name dankzij de beschutting van het havenhoofd. Of zoals Erik van Ettinger, onderzoeker van de Technische Universiteit in Delft zegt: 'De Noordzee bestaat uit een wirwar van golven, maar bij Scheveningen worden die golven door het havenhoofd als het ware geordend. In plaats van kriskras door elkaar heen te lopen, zit hier regelmaat in de golven.'

Er is een tweede winst die het havenhoofd oplevert. Van Ettinger: 'Het havenhoofd houdt de getijstroom van het strand. Als je als surfer in Zandvoort het water ingaat, ben je binnen tien minuten 500 meter verderop. In Scheveningen blijf je op één plaats.'

'Dat havenhoofd is dus essentieel', zegt Sander Dekker. 'Dat is de reden waarom in Scheveningen een plek is ontstaan voor surfers die het hele jaar door terugkomen. Als gemeente hebben we gezegd: 'We hebben hier goud in handen, wat kunnen we doen om dit uit te bouwen? Om naast de faciliteiten op het strand de condities in het water te verbeteren.'

Erik van Ettinger zette de ge-

Surfen voor de kust van Scheveningen. Foto Raymond Rutting / de Volkskrant

meente op het spoor. Hij, zelf een verwoed surfer, studeerde af aan de Technische Universiteit van Delft op een onderzoek naar de werking van een kunstmatig aangelegd rif. 'Wat je als golfsurfer wilt, zijn golven die niet in een keer omslaan maar krachtig en geleidelijk langs de kam breken.

'Dat kun je bereiken door een rif schuin ten opzichte van de golf richting aan te leggen. Dan komt de golf eerst in aanraking met het rif en zal vanaf dat punt geleidelijk beginnen met omslaan. Ideaal voor de golfsurfer.'

Voor de gemeente Den Haag was er een tweede reden om Van Ettinger te betrekken bij een wetenschappelijk onderzoek naar de werking van het zogenoemde surf-

rif. Dekker: 'We krijgen de komende decennia te maken met een rigoureuze uitbreiding van de kustverdediging. Ik wil weten wat daarvan het effect is op de golfsurfcultuur. Natuurlijk, staat de veiligheid achter de duinen voorop, maar ik wil dat gepaard laten gaan met behoud van golfcondities.'

'Ik heb eerst gekeken naar een aantal plaatsen waar surfritten om dezelfde reden zijn aangelegd', zegt Van Ettinger. 'Dat zijn er drie, één bij het mooiste surfgebied van de wereld in Californië en twee voor de kust van Australië. Het bleek dat de eerste resultaten te- genvielen.'

'Op één plaats was het rif van stenen op een rotsbodem gemaakt, op twee andere plaatsen bestond

het rif uit op een zandige bodem neergelegde zakken zand. In alle gevallen bleek het effect na hooguit twee jaar verdwenen. Water en zand gingen met het materiaal aan de haal.'

Van Ettinger zocht in het universiteitslaboratorium naar andere mogelijkheden. 'Het met zand en cement opgebouwde rif werd in het lab op schaal aangepast aan de buitensituatie, Noordzeegolven van anderhalve meter hoog met een golfperiode van acht seconden.'

Al gauw stond vast dat het kunst- rif werkte, in elk geval kortstondig. Van Ettinger: 'De vraag was daarom vooral wat het kostte en hoe lang het bruikbaar bleef. In Australië werd 1 tot 3 miljoen voor de aan-

leg betaald. Als je daarmee 20 jaar vooruit zou kunnen, is het geen punt, maar als je het rif na één of twee jaar weer moet vervangen, wordt het een kostbare zaak.

'Mijn voorstel is nu om een kunstmatige zandbank te creëren, zand op zand dus. Natuurlijk moet je die jaarlijks aanvullen, maar dat is aanmerkelijk goedkoper dan steen. Bovendien is deze zandsuppletie te gebruiken bij het beschermen van de kustlijn. Via rekenmodellen zoeken we uit hoelang zo'n zandbank standhoudt als je er vanuit gaat dat deze, na de voorjaarsstormen, in mei wordt aangelegd en later wordt aangevuld.'

De gemeente Den Haag heeft meer ambities. Sander Dekker: 'Naast de kustverdediging speelt

de herstructurering van het havengebied. Maar dat de strand- en zeesporten een impuls krijgen, staat vast. Niet voor niets openden we kortgeleden Lindobeach, een indoor beachvolleybalhal waar behalve recreanten, de Nederlandse olympische teams trainen. En met het beachstadion op het strand is er in de zomer een prima faciliteit voor evenementen aan zee.

'Door het open water is Scheveningen ook geliefd bij de wedstrijdzeilers. Hoe beter de omstandigheden en de condities, hoe interessanter het wordt hier grote wedstrijden te organiseren. We verkennen daarom nu de mogelijkheden van deze plaats dé golfsurfspot van Noord-West Europa te maken.'